ശ്രീഗർഗസംഹിതാ

വിജ്ഞാനഖണ്ഡഃ - ദ്വിതീയോഽധ്യായഃ

വ്യാസകൃതം ലോകഗതിവർണനമ് -

ഉഗ്രസേന ഉവാച -
ധന്യോഽസ്മ്യനുഗൃഹീതോഽസ്മി തവ വർണനനിർവൃതഃ ..
ഹൃദുദ്ഭൂതം ച സംദേഹം ദൂരീകർതും ഭവാൻ ക്ഷമഃ ..1..
കർമണാം സനിമിത്താനാം കാ ഗതിഃ കിം ച ലക്ഷണമ് ..
കതി ഭേദാ ഹി തേഷാം വൈ വദ ബ്രഹ്മൻ യഥാ തഥാ ..2..
വ്യാസ ഉവാച -
ഗുണൈഃ സർവാണി കർമാണി സനിമിത്താനി സംതി ഹി ..
താന്യേവ ചാനിമിത്താനി രാജൻ ത്യക്തഫലാനി ഹി ..3..
സനിമിത്തം ച യത്കർമ ബംധനം വിദ്ധി യാദവ ..
അനിമിത്തം ച യത്കർമ മോക്ഷദം പരമം ശുഭമ് ..4..
സത്വം രജസ്തമ ഇതി ഗുണാഃ പ്രകൃതിസംഭവാഃ ..
തൈർവ്യാപ്തം ഹി ജഗത്സർവം സർവാർഥമിവ വിഷ്ണുനാ ..5..
സത്വേ പ്രലീനാഃ സ്വര്യാംതി നരലോകം രജോലയാഃ ..

തമോലയാസ്തു നരകം യാംതി കൃഷ്ണം ഹി
നിർഗുണാഃ ..6..
പംചാഗ്നിതപ്താ അതപൻ യേ രാജൻ വ്രജവാസിനഃ ..
ലോകം സപ്തഋഷീണാം തു തേ യാംതി ഗതകല്മഷാഃ
..7..
സംന്യാസാശ്രമകർതാരസ്ത്രിദംഡധൃതപാണയഃ ..
ജിതേന്ദ്രിയമനോധർമാഃ സത്യലോകം വ്രജംതി ഹി ..8..
അഷ്ടാംഗയോഗയോഗീംദ്രാ നിർമലാ ഉർധ്വരേതസഃ ..
ജനലോകം മഹർലോകം യാംതി തേ നാത്ര സംശയഃ
..9..
യജ്ഞകർതാ ശക്രലോകേ വസതേ ശാശ്വതീഃ സമാഃ ..
ദാനീ ചാംദ്രമസം ലോകം വ്രതീ സൗരം വ്രജത്യലമ് ..10..
തീർഥയായീ ചാഗ്നിലോകം സത്യസംധശ്ച വാരുണമ് ..
വൈഷ്ണവാശ്ചാപി വൈകുണ്ഠം ശൈവാഃ ശൈവം
വ്രജംതി ഹി ..11..
പിതൄൻ യജംതി യേ നിത്യം സുവൈശ്വര്യപ്രജേപ്സവഃ
..
ദക്ഷിണേന പഥാഽര്യമ്ണാ പിതൃലോകം വ്രജംതി തേ
..12..
സ്വർലോകം വൈ തഥാ സ്മാർതാഃ
പംചപൂജനസംയുതാഃ ..
പ്രജാപതിയജോ യാംതി ദക്ഷാദീംശ്ച പ്രജാപതീൻ ..13..
ഭൂതാനി യാംതി ഭൂതേജ്യാ യക്ഷാൻ യക്ഷയജസ്തഥാ ..
യേ യസ്യ ഭക്താസ്തല്ലോകാന്യാംതി രാജന്ന സംശയഃ
..14..
തഥാ പാപരതാ രാജന്ദുഃസംഗവശവർതിനഃ ..
യമലോകം ച തേ യാംതി
നിരയൈർദാരുണൈർവൃതമ് ..15..
പുനരാവർതിനോ ലോകാഃ സർവേ ചാബ്രഹ്മലോകതഃ

..
പുനരാവർതിനോ ലോകാൻ വിദ്ധി രാജൻ മഹാമതേ
..16..
കർമണാം സനിമിത്താനാം മാർഗമേഷ ഗതാഗതഃ ..
താവത്പ്രമോദതേ സ്വർഗേ യാവത്പുണ്യം സമാപ്യതേ
..17..
ക്ഷീണപുണ്യഃ പതത്യർവാഗനിച്ഛൻകാലചാലിതഃ ..
യാദവേന്ദ്ര മഹാബാഹോ തസ്മാത്കർമഫലം ത്യജേത്
..18..
ഭക്തോ നിഷ്കാരണോ ഭൂത്വാ
ജ്ഞാനവൈരാഗ്യസംയുതഃ ..
പ്രേമലക്ഷണയാ വാചാ ഹരിഭക്തജനപ്രിയഃ ..19..
ഭജേച്ഛ്രീകൃഷ്ണപാദാബ്ജമഭയം ഹംസസേവിതമ് ..
യോഃ മൃത്യുഃ സർവലോകാനാം ബലാത്സംഹാരകാരകഃ
..20..
സ യത്ര ഭഗവദ്ധാമ്നി ഗതഃ സന്മൃത്യുമാപ്നുയാത് ..21..
ഉഗ്രസേന ഉവാച -
സർവേ ലോകാ ഹി ഭഗവൻപുനരാവർതിനഃ സ്മൃതാഃ ..
തേഭ്യോ ജാതം ച വൈരാഗ്യം മനസോ മേ ന സംശയഃ
..22..
ശ്രീകൃഷ്ണധാമ പരമം യതോ നാവർതതേ ഗതഃ ..
തല്ലോകം വദ മേ ബ്രഹ്മൻ ക്വ ചാസ്തേ സർവതഃ പരമ്
..23..
ശ്രീവ്യാസ ഉവാച -
ബ്രഹ്മാംഡേഭ്യോ ബഹിർദ്ധാമ ശ്രീകൃഷ്ണസ്യ
മഹാത്മനഃ ..
യദ്ഗതാ ന നിവർതംതേ തദ്ഗോലോകം വിദുഃ പരമ്
..24..
ബ്രഹ്മാംഡോഽയം ജീവസംഘഃ

പഞ്ചാശത്കോടിയോജനൈഃ ..
വിസ്തൃതഃ പരതോ ദ്വാഭ്യാം ശതകോടിവിലംഘിതഃ ..25..
യദംതരഗതോ രാജൻ ലക്ഷ്യതേ പരമാണുവത് ..
തദംതരഗതാശ്ചാന്യേ കോടിശോ ഹ്യംഡരാശയഃ ..26..
ന തദ്ഭാസയതേ സൂര്യോ ന ശശാംകോ ന പാവകഃ ..
കാമക്രോധശ്ച ലോഭശ്ച ന മോഹോ യത്ര യാതി ച
..27..
ന യത്ര ശോകോ ന ജരാ ന മൃത്യുർനാർതിരേവ ച ..
ന പ്രധാനം ന കാലശ്ച വിശംതേ ച ഗുണാഃ കുതഃ ..28..
ശബ്ദബ്രഹ്മാപ്യനിർവാച്യം തദ്വർണയിതുമക്ഷമഃ ..
ശ്രീകൃഷ്ണതേജഃസംഭൂതാസ്തത്ര സംതി ച പാർഷദാഃ
..29..
അകിംചനാശ്ച യേ ദാംതാഃ ശാംതാ വൈ സമചേതസഃ
..
ശ്രീകൃഷ്ണചംദ്രപാദാബ്ജാമകരംദരസാലയാഃ ..30..
പ്രേമലക്ഷണയാ ഭക്ത്യാ സദാ നിഷ്കാരണാഃ പരാഃ ..
ലോകാനുല്ലംഘ്യ തദ്ധാമ യാംതി രജന്ന സംശയഃ ..31..

ഇതി ശ്രീഗർഗസംഹിതായാം വിജ്ഞാനഖംഡേ
ശ്രീവ്യാസോഗ്രസേനസംവാദേ
ലോകഗതിനിരൂപണം നാമ ദ്വിതീയോഽധ്യായഃ ..2..

ഹരിഃ ഓം തത്സച്ഛ്രീകൃഷ്ണാർപണമസ്തു ..

GO TOP